

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคขนมขบเคี้ยวและเครื่องดื่มที่มีรสหวานในเด็ก
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ของโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
(FACTORS ASSOCIATED WITH FOOD BEHAVIOR FOR SNACKS AND
SWEET BEVERAGES AMONG PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN AMPHUR-
MUANG, NAKHON PATOM PROVINCE)

สุธีรา บัวทอง 4736735 RACN/M

พย.ม. (การพยาบาลอนามัยชุมชน)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: นพวรรณ เปียเชื้อ, Ph.D. (Nursing), วชิราภิกโกศล, M.A. (Social Development)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบบรรยายเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคขนมขบเคี้ยวและเครื่องดื่มที่มีรสหวานของเด็กนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ของโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 124 คนและผู้ปกครองจำนวน 124 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบหลายขั้น เก็บข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ.2549 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยสถิติบรรยาย การทดสอบสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันแบบสเปียร์แมนและไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนเพียงร้อยละ 44.35 มีพฤติกรรมการบริโภคขนมขบเคี้ยวและเครื่องดื่มที่มีรสหวานโดยรวมเหมาะสมโดยมีคะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ย (mean) ผลการประเมินภาวะโภชนาการพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ปกติ (สมส่วน ท้วมและค่อนข้างผอม) คิดเป็นร้อยละ 80.6 และมีภาวะโภชนาการเกินเกณฑ์ (เริ่มอ้วนและอ้วน) และภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ (ผอม) คิดเป็นร้อยละ 17 และ 2.4 ตามลำดับ สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคขนมขบเคี้ยวและเครื่องดื่มที่มีรสหวานของเด็กนักเรียน ได้แก่ทัศนคติต่อการบริโภคขนมขบเคี้ยวและเครื่องดื่มที่มีรสหวานของเด็กนักเรียน ($r = .193$, $p = .033$) จำนวนร้านขายขนมและเครื่องดื่มใกล้บ้านและโรงเรียน ($r = .284$, $p = .002$) และพฤติกรรมการบริโภคขนมขบเคี้ยวและเครื่องดื่มที่มีรสหวานของผู้ปกครอง ($r = .371$, $p = .000$) อย่างไรก็ตามปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคขนมขบเคี้ยวและเครื่องดื่มที่มีรสหวานของเด็กนักเรียน ได้แก่เพศ ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคขนมขบเคี้ยวและเครื่องดื่มที่มีรสหวานของเด็กนักเรียน อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ขนาดของครอบครัว รายได้ของครอบครัว จำนวนเงินที่เด็กได้รับไปโรงเรียน และการได้รับข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมการบริโภคขนมขบเคี้ยวและเครื่องดื่มที่มีรสหวานของเด็กนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียน

การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า พยาบาลอนามัยชุมชนควรร่วมมือกับโรงเรียนและครอบครัวในการให้ความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการบริโภคขนมขบเคี้ยวและเครื่องดื่มที่มีรสหวานแก่เด็กนักเรียนเพื่อพฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสม และภาวะโภชนาการที่ดี

คำสำคัญ : ขนมขบเคี้ยว / เครื่องดื่มที่มีรสหวาน / พฤติกรรมการบริโภค / เด็กวัยเรียน

156 หน้า .

FACTORS ASSOCIATED WITH FOOD BEHAVIOR FOR SNACKS AND SWEET BEVERAGES AMONG PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN AMPHUR-MUANG, NAKHON PATOM PROVINCE

SUTHEERA BUATONG 4736735 RACN/M

M.N.S. (COMMUNITY HEALTH NURSING)

THESIS ADVISORS: NOPPAWAN PIASEU, Ph.D. (NURSING), VAJIRA KASIKOSOL M.A. (SOCIAL DEVELOPMENT)

ABSTRACT

This study is a descriptive correlational study aimed to examine factors associated with food behavior for snacks and sweet beverages among primary school students in Amphur Muang, Nakhon Pathom Province. The sample consisted of 124 students [aged 10-12 years old] who were in the fifth and sixth grades, and 124 of their parents. Multistage random sampling was used. Data was collected in September, 2006 by self-administered questionnaires. Data was analyzed by descriptive statistics, Pearson Product Moment Correlation, Spearman rank correlation and Chi-square test.

Results revealed that only 44.35% of the students had scores higher than the mean indicating appropriate food behavior for snacks and sweet beverages. The majority of the sample (80.6 %) had normal nutritional status whereas 17%, and 2.4% of them had over-nutrition and under-nutrition, respectively. The factors significantly associated with food behavior for snacks and sweet beverages were attitudes toward snack and sweet beverage of the students ($r = .193$, $p = .033$), the number of snacks and sweet beverages shops near to home and school ($r = .284$, $p = .002$), and food behavior for snacks and sweet beverages of the parents ($r = .371$, $p = .000$). However, the factors that were not significantly associated with food behavior for snack and sweet beverage of the students included gender, knowledge, occupation of parents, education level of parents, number of family members, family income, daily allowance of the student, and access to information on snacks and sweet beverages by the students. In addition, food behavior for snacks and sweet beverages of the students was not significantly associated with their nutritional status.

Findings suggest that community health nurses should collaborate with teachers and families by providing knowledge and promoting an informed attitudes toward snacks and sweet beverages among students in order to achieve appropriate food consumption behavior and healthy nutrition for this population.

KEY WORDS: SNACKS AND SWEET BEVERAGES / FOOD BEHAVIOR /
PRIMARY SCHOOL STUDENTS

156 pp.